

Žalobce domáhal se na manželích Janu a Marii S-ových zaplacení zboží, jež Jan S. odebral v jeho obchodě pro společnou domácnost. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud zamítl žalobu proti Marii S-ové. Důvody: Procesní soud zaujal právní stanovisko, že v souzeném případě nelze zastávat právní názor, že manžel ručí z nákupů manželky pro domácnost. Nehledíc k tomu, že v souzeném případě vůbec není prokázáno, že manželka v žalobcově obchodě nakoupila potraviny, jest podle ustanovení §§ 91, 139, 141 obč. zák. povinností hlavy rodiny, by hradil náklady udržování domácnosti. Jest proto míti za to, že věci, které na udržování domácnosti do domu dojdou, jest považovati za takové, jež hlava rodiny sama nakoupila bez ohledu, zda hlava rodiny je objednala sama či zda je objednal některý jiný člen rodiny. K objednávce jest povolána hlavně manželka, jelikož podle § 92 obč. zák. jí náleží podle sil podporovati manžela v domácnosti, k čemuž náleží obstarávání věcí potřebných k denní potřebě v domácnosti. V souzeném případě jde o věci v mezích potřeby spotřebované a užívané a nikoliv o věci vymykající se mezím potřeby. Jest proto jen žalovaný Jan S. povinen hraditi náklady učiněné v tomto směru pro rodinu. Povinnost tato nemůže se vztahovati též na manželku, která právem namítala nedostatek pasivní legitimace. Závazek manželčin v tomto případě nelze vyvozovati ani ze zákona ani ze smlouvy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobce.

D ů v o d y:

Žaloba jest založena na tvrzení, že žalovaní manželé odebírali od žalobce zboží pro společnou domácnost a že mu z tohoto důvodu dluží rukou společnou a nerozdílnou zažalovaný peníz. Šlo o zboží (potraviny) v mezích potřeby domácnosti koupené žalovaným S-em. Ani nemajetnost tohoto ani žalobcovo domnění, že dluh zaplatí žalovaná manželka, nemohly založiti na její straně závazek. Na dodatné schválení nákupů manželových na její účet nelze usouditi z okolností tvrzených žalobcem, a to ani podle § 863 obč. zák. Žalováno bylo ze smlouvy kupní, nikoli z nákladu učiněného za žalovanou a nelze pochopiti, proč by tu měla přicházeti v úvahu ustanovení §§ 143 a 1042 obč. zák.

Čís. 8761.

Exekuce na platy (zákon ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n.).

S hlediska § 1 zákona jest lhostejno, zda jde o služební plat běžný či zadrželý a že se dlužník domáhá sporem na svém zaměstnavateli služebního platu již dospělého.

(Rozh. ze dne 7. března 1929, R I 89/29.)

Soud první stolice povolil k vydobytí peněžité pohledávky exekuci zabavením dlužníkovu služného a remunerace, pokud převyšují ročně 6.000 Kč. Rekursní soud vyhověl rekursu dlužníkovu potud, že povolil exekuci zabavením služného a remunerace jen co do jedné třetiny s tím, že musí z nich zůstatí volným roční příjem 6.000 Kč. Důvody: Stěžovateli jest dáti za pravdu v tom, že ze služného a z remunerace lze hledíc k ustanovení § 1 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. zabavití toliko jednu třetinu s tím, že volným zůstatí musí ročně 6.000 Kč. Jelikož navrženo a povoleno bylo zabavení bez omezení na jednu třetinu, nezbylo než napadené usnesení změnití. Pokud stěžovatel vytýká (však neosvědčuje), že jeho remunerace nečiní 3500 Kč, nýbrž jen 2500 Kč, nemohlo býti k tomu přihlíženo proto, že soud exekuci povolující musí vycházeti z udání exekučního návrhu, aniž by konal nějaké šetření neb slyšení strany. Musí tedy vycházeti z toho, že remunerace činí skutečně 3500 Kč; činí-li opravdu jen 2500 Kč, může samozřejmě zabavení postihnouti jen tento menší peníz, pokud se týče jeho třetinu (pokud přesahuje 6000 Kč ročně). Pokud jde o provisi, tvrdí stěžovatel, že neměla býti vůbec exekucí postižena, protože odměny z obratu v obchodních podnicích, k nimž patří podle své povahy a podstaty provise z obchodů, nelze pokládati za pohledávku platovou ani za opětuující se důchod ve smyslu § 291 ex. ř. Než v souzeném případě hledíc ke znění návrhu jde vlastně o pohledávku již splatné provise 3500 Kč, tak že jest ji posuzovati jako obyčejnou pohledávku, kde exekuce bez omezení jest přípustna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele.

Důvody:

Podle jasného doslovu § 1 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. jest exekuce na služební platy zaměstnanců ve službách soukromých omezena na třetinu služebního platu, při čemž musí dlužníku vždy zůstatí volným roční příjem 6000 Kč — nejde-li o vymáhání výživného (§ 1 (2) cit. zákona). Při tom nečiní zákon rozdíl mezi služebním platem běžným a zadrželým a nesejde na tom, že v tomto případě povinný domáhá se sporem na svém zaměstnavateli služebního platu již dospělého za dobu od 1. července do 31. října 1928, nýbrž stačí, že předmětem exekuce jest nesporně služné povinného a remunerace, náležející mu ze služebního poměru u nákupního, prodejního a výrobního družstva, kterýžto právní důvod vymáhající věřitelka v exekučním návrhu ze dne 28. prosince 1928 výslovně uvedla. Kdyby byl správným stěžovatelův názor, že jen služební platy běžné požívají ochrany zákona čís. 314 z roku 1920, mohli by zaměstnavatelé ve shodě s věřiteli dlužníka snadno obcházeti zákon tím, že by splatné služné zaměstnanci prostě zadrželi a takto umožnili věřiteli neomezené exekuční zabavení služebního platu, což by se zjevně přičilo ustanovení § 1 zákona čís. 314/1920 i ochraně jím dlužníku zajištěné. Stěžovatel nemůže

se dovolávati pro svůj názor ani zákonů platných před působností zákona č. 314 z roku 1920, ani vývodů komentáře Neumannova k exekučnímu řádu z roku 1906 k těmto zákonům, poněvadž § 6 zákona č. 314 z roku 1920 byly zrušeny dřívější zákony a nařízení, odporující předpisům tohoto zákona.

Čís. 8762.

Byla-li v usnesení povolujícím rozluku podle § 17 rozl. zák. převzetím výroku o vině z rozvodového rozsudku, jenž byl vydán pro zmeškání, vyslovena jen vina jednoho manžela na rozluce, není otázka viny druhého manžela věci právoplatně rozsouzenou a není závady, by se onen manžel nedomáhal řešení této otázky sporem.

(Rozh. ze dne 7. března 1929, R I 113/29.)

Právoplatným rozsudkem pro zmeškání žalobce ze dne 17. dubna 1924 bylo rozvedeno manželství z viny žalobcovy. Manžel podal dne 23. prosince 1927 na žalovanou žalobu o rozluku manželství z viny žalované, načež žalovaná navrhla dne 18. února 1928, by ve smyslu § 17 rozl. zák. manželství z viny žalobce bylo rozloučeno, čemuž soud vyhověl usnesením ze dne 3. března 1928, kteréž nabylo moci práva. Omezil proto žalobce žalobní prosbu na výrok, že na rozluce je vinna i žalovaná. Žalovaná strana vznesla námitku věci právoplatně rozsouzené, majíc za to, že usnesení o rozluce manželství vyřizuje definitivně i otázku viny, a tvrdí, že nelze již připustiti, by otázka manželčiny viny byla v řízení sporném řešena, ježto se v uvedeném rozhodnutí mluví jen o vině manželově. Soud první stolice nevyhověl námitce věci právoplatně rozsouzené. Důvody: Soud v řízení o žádosti o rozluku rozhoduje samostatně jen otázku rozluky, nikoliv i otázku viny; výrok o vině musí převzít z rozsudku v rozepři o rozvod (§ 17 rozl. zák.). Právo manžela žalovati o to, by bylo vysloveno, že na rozluce jest vinen i druhý manžel, se mu rozhodnutím, vydaným v cestě nesporné o žádosti za rozluku, nijak neodnímá a nezkracuje a tento výrok o vině druhého manžela může vždy býti ve sporu vydán (srv. rozh. č. 7014 sb. n. s.). Rekursní soud vyhověl námitce věci právoplatně rozhodnuté a zamítl žalobu. Důvody: Jelikož bylo usnesením ze dne 3. března 1928 manželství stran právoplatně rozloučeno, není pochybnosti, že manželství toho již není a že ho tudíž nelze ani rozsudkem znovu rozloučiti a že nelze ani jednati o žalobě manžela, by bylo manželství rozloučeno i z viny manželčiny. V tom směru jest námitka věci rozhodnuté odůvodněna. Jde jen o to, zda lze připustiti v zahájeném již sporu o rozluku nový žalobcův návrh, by bylo rozsudkem uznáno právem, že na rozluce, již povolené z viny manželovy, vinna jest také manželka. Podle § 11 nař. min. sprv. ze dne 9. prosince 1897, č. 283 ř. zák., kterým jest upraveno zvláštní řízení o rozluce manželství (§ 13 poslední odstavec zákona ze dne 22.